Nieszawa [1]

Wysłane przez admin w ndz., 2016-04-10 22:40

Nieszawa – miasto z 2 tys. mieszka?ców, po?o?ona nad Wis??. W obecnym miejscu znajduje si? od lat 1460 – 1462 i jest to trzecia lokalizacja miasta. Jej pierwotna lokacja znajdowa?a si? na terenie Ma?ej Nieszawki, druga przy zamku „Dybów", naprzeciwko Torunia. Pomoc finansowa i materialna udzielona królowi Kazimierzowi Jagiello?czykowi podczas dzia?a? wojennych w latach 1454 – 1466 przez torunian przypiecz?towa?a los miasteczka. Mieszczanie toru?scy wymogli na królu przeniesienie konkurencyjnej osady handlowej w gór? Wis?y. Nieszawa jako miasto królewskie od 1489 roku by?a siedzib? starosty. Najwi?kszy rozkwit gospodarczy i ekonomiczny miasto prze?ywa?o w okresie XVI i XVII wieku, g?ównie dzi?ki handlem zbo?em.
Plaga po?arów, która dotkn??a Nieszaw? na prze?omie XVII i XVIII wieku, zapocz?tkowa?a stopniowy upadek miasta, dodatkowo pog??biony recesj? w handlu zbo?em. W wyniku rozbiorów w 1793 roku Nieszawa znalaz?a si? w pa?stwie pruskim. Od 1816 roku po upadku Ksi?stwa Warszawskiego wch?on?? j? zabór rosyjski. W ko?cu XIX wieku port rzeczny nad Wis??, rocznie przyjmowa? oko?o 3 tysi?cy statków wi?lanych, g?ównie ze zbo?em. Flisacy natomiast sp?awiali rzek? ogromne ilo?ci drewna.
Krótki spacer po miasteczku rozpoczynamy na rynku – placu Kazimierza Jagiello?czyka. We wschodniej pierzei (ul. 3 Maja 2) znajduje si? ratusz miejski. Budynek pochodzi z XVIII wieku, w 1764 roku zosta? kupiony przez w?adze miejskie i po przebudowie w 1821 roku przeznaczony na siedzib? w?adz miejskich. W zachodniej pierzei (ul. A. Mickiewicza 6) budynek, w którym mieszcz? si? zbiory Muzeum Biograficznego Stanis?awa Noakowskiego. Wychodzimy z rynku Sienkiewicza i na nast?pnym skrzy?owaniu skr?camy w lewo , w ul. Zimn?. T? ulic? dochodzimy do kolejnej ul. ?w. M. Kolbe, przy której wznosi si? zespó? klasztorny Franciszkanów. Pierwotny klasztor zosta? za?o?ony pomi?dzy 1463 a 1467 rokiem jako drewniany. Ko?ció? wraz z przylegaj?cym do niego klasztorem zbudowano w latach 1611 – 1635 z fundacji Wawrzy?ca ?mia?ka, bogatego kupca z Nieszawy. W 1729 roku po?ar zniszczy? ko?ció? i klasztor. W 1864 roku w?adze pa?stwowe dokona?y kasaty klasztoru. Ponownie zakonnicy powrócili do klasztoru w 1937 roku. Ko?ció? Podwy?szenia Krzy?a ?wi?tego jest zbudowany z ceg?y, orientowany. O?tarz g?ówny, rokokowy pochodzi z 1752 roku, posiada rze?bion? grup? Ukrzy?owania oraz wspó?czesny obraz Boga Ojca. Wystrój wn?trza ko?cio?a, g?ównie XVIII wieczny. Na uwag? zas?uguj? rze?ba Chrystusa Zmartwychwsta?ego oraz dwa konfesjona?y , rokokowe z 2 po?owy XVIII wieku. W 1921 roku w klasztorze przebywa? Maksymilian Maria Kolbe, pó?niejszy ?wi?ty. W latach 1958 – 1960 równie? w klasztorze mieszka? Andrzej Klimuszko, jasnowidz, uzdrowiciel i zielarz. Kontynuujemy spacer kolejno ul. Klasztorn? i Ko?ciuszki, dochodz?c do ul. Narutowicza. Po przeciwnej stronie skromne fundamenty dawnego ko?cio?a ewangelickiego z ko?ca XIX wieku. Wracamy do centrum ul. Narutowicza, po prawej stronie pomi?dzy ul. Rybaki i W?sk? (ul. 3 Maja 9) usytuowany jest dawny zespó? folwarczny Franciszkanów oraz dawna komora celna, cz??ciowo wykorzystane przez Liceum Ogólnokszta?c?ce. Folwark za?o?ono na pocz?tku XIX wieku, jest z?o?ony z 3 budynków o cechach klasycystycznych. Przy ul. W?skiej znajduje si? tzw. „Osendówka" dom, w którym w latach 1932 – 1938 mieszka? pisarz i podró?nik a tak?e adiutant genera?a Ungerna – Ferdynand Antoni Osendowski. Na elewacji domu pami?tkowa tablica po?wi?cona pisarzowi. Id?c

Bulwarami 500 – lecia mijamy kolejno ul. Browarn?, Sienkiewicza i dochodzimy do ul. Mickiewicza, na której skr?camy w prawo. Wychodzimy nad Wis??, w pobli?u przystani promu kursuj?cego pomi?dzy brzegami Wis?y i przewo??cego ludzi i samochody, b?d?cego du?? atrakcj? turystyczn? miasta. Z placu Gen. J. Hallera kierujemy si? ul. Krzywdów i Bie?ków, któr? dochodzimy do ul. Noakowskiego. Dalej skr?camy w prawo w ul. Noakowskiego przechodz?c obok lapidarium z cz??ciami kolumn i detalami architektonicznymi znalezionymi podczas remontu stoj?cej w pobli?u pó?nogotyckiej ?wi?tyni ?w. Jadwigi, zbudowanej w latach 1460 – 1468. W 1592 roku zosta?a dobudowana wie?a. Ko?ció? jest wzniesiony z ceg?y , orientowany. O?tarz g?ówny pó?norenesansowy pochodzi z pocz?tku XVII wieku z rze?bami ?wi?tych: Andrzeja, Paw?a, Stanis?awa i Wojciecha i zwie?czaj?c? p?askorze?b? ?w. Jadwigi. W centrum o?tarza obraz Adoracji Dzieci?tka. Wystrój wewn?trzny ko?cio?a pochodzi z XVII i XVIII wieku. Warto zwróci? uwag? na chór muzyczny , pó?norenesansowy, chrzcielnic? barokow? i stalle manierystyczne bogato dekorowane z XVII wieku. Ulic? Noakowskiego zamyka klasycystyczny dworek, w którym w 1867 roku urodzi? si? Stanis?aw Noakowski, architekt, historyk sztuki oraz malarz. Na elewacji dworku zawieszona jest pami?tkowa tablica po?wi?cona Noakowskiemu. Dworek wykorzystany jest jako plebania. I w tym miejscu ko?czymy nasz spacer